

Súd: Okresný súd Nové Zámky
Spisová značka: 16C/481/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4415215005
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Nagyová
ECLI: ECLI:SK:OSNZ:2015:4415215005.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Zámky, sudkyňou JUDr. Máriou Nagyovou, v právnej veci žalobcu: Quantum Credit a.s., so sídlom Ružová dolina 25, Bratislava, IČO: 47 248 980, zastúpený X. E., Q..J..H., Q. Q. J. L. XX, B., D.: XX XXX XXX, proti žalovanej: F. U., Z.. XX.XX.XXXX, B. L. Z. Ž., P. T. XXXX, štátny občan SR, o zaplatenie 213,98 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd žalobu **z a m i e t a**.

Súd žalovanej náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobou doručenu súdu dňa 22.07.2015 domáhal voči žalovanej vydania platobného rozkazu na zaplatenie 213,98 eur s 8,75 % úrokmi z omeškania ročne od 26.07.2012 do zaplatenia a náhrady trov konania titulom porušenia zmluvných povinností žalovanou vyplývajúcich jej z dodatku zmluvy o pripojení Fix.

Podľa § 156 ods. 3 O.s.p. s poukazom na ustanovenie § 115 a ods. 2 O.s.p. súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania. Oznámenie o verejnom vyhlásení rozsudku bolo vyvesené na úradnej tabuli dňa 29.10.2015 a zvesené dňa 25.11.2015, oznámenie zverejnené na internetovej stránke súdu dňa 03.11.2015.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením so žalobou a predložených listinných dôkazov: dodatok ku zmluve o pripojení Fix zo dňa 13.06.2011, fa č. XXXXXXXXXXXX na sumu 248,95 eur, ktorou bola žalovanej vyfakturovaná zmluvná pokuta vo výške 248,95 eur s dátumom splatnosti 25.07.2012 a zistil tento skutkový a právny stav:

Žalobca na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzatvorenej dňa 09.06.2014 ako postupník nadobudol žalovanú pohľadávku od spoločnosti Slovak Telekom a.s., predmetom zmluvy sa stala i pohľadávka voči žalovanej. Predchodca žalobcu uzavrel so žalovanou zmluvu o pripojení Fix a dodatok ku zmluve, na základe ktorej bolo žalovanej umožnené využívanie telekomunikačných služieb. Povinnosťou predchodcu žalobcu bolo pripojiť účastníka k verejnej mobilnej telefónnej sieti a aktivovať mu SIM kartu na predplatenú mobilnú službu G. XX. Žalovaná bola povinná dobýjať si mesačne dohodnutý zmluvný kredit 12 eur na SIM karte prvýkrát najneskôr do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom bol zmluvný vzťah uzavretý. Na základe dodatku k zmluve, ktorý bol podpísaný dňa 13.06.2011 jej povinnosť trvala počas doby viazanosti 24 mesiacov. V súvislosti s vyššie uvedenými záväzkami vznikla podniku povinnosť predať žalovanej mobilný telefón Q. Q. v akciovej cene. Keďže žalovaná porušila zmluvné povinnosti vyplývajúce jej zo zmluvy o pripojení G. XX

tým, že si nedobila vôbec kredit, alebo prestala kredit dobíjať počas lehoty viazanosti, bol poskytovateľ oprávnený vyúčtovať žalovanej dohodnutú zmluvnú pokutu. Zmluvná pokuta bola žalovanej vyúčtovaná faktúrou Č..XXXXXXXXXXXX na sumu 248,95 eur s dátumom splatnosti 25.07.2012. Žalovaná časť faktúry uhradila a k úhrade zostala neuhradená výška 213,98 eur. Žalobca mal za to, že žalovaná porušila zmluvné povinnosti a preto vymáhanú zmluvnú pokutu nemožno považovať za neplatnú z dôvodu jej neprijateľnosti. Mal za to, že inštitút zmluvnej pokuty slúži ako zabezpečovací prostriedok v zmluvných vzťahoch a jej dojednanie považoval za absolútne oprávnené. Ustanovenia dodatku týkajúce sa dojednania zmluvnej pokuty presne určuje povinnosti, po porušení ktorých má podnik právo vyfakturovať dohodnutú zmluvnú pokutu. Pri podpise zmluvných dokumentov bola žalovaná oboznámená s možnosťou je uplatnenia. Dojednanie o zmluvnej pokute je určité a zrozumiteľné. V danom prípade sa jedná o synalagmatický zmluvný vzťah, z ktorého vyplýva, že práva a povinnosti jednej zmluvnej strany zodpovedajú právam a povinnostiam druhej zmluvnej strany. V danom prípade však riadne a včas plnila iba jedna strana (Podnik), zatiaľ čo druhá zmluvná strana (Žalovaná) zmluvu porušila. Žalovaná nebola nijakým spôsobom nútená vstúpiť do zmluvného vzťahu, čo by založilo priestor pre posúdenie právneho úkonu ako absolútne neplatného z dôvodu absencie slobodnej vôle. Žalovaná si slobodne, bez nátlaku vybrala poskytovateľa služieb ako dodávateľa, sama si vybrala okruh služieb a zvolila mobilný telefón. K preukázaniu dobíjania kreditu v SIM karte poukázal na prenos dôkazného bremena zo žalobcu na žalovanú. Dôkazné bremeno ohľadom určitých skutočností spočíva na tom účastníkovi konania, ktorý tieto skutočnosti tvrdí a z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky. Podnik nepristupoval k účastníkovi tak, že by obratom po nezaplatení faktúry za zúčtovacie obdobie účastníka deaktivoval a zmluvu zrušil. Tieto prípady majú osobitný postup. Dochádza iba k takzvanej „suspendácii klienta“, kedy počas 4 mesačného obdobia má dlžný klient ešte možnosť vyrovnať svoj záväzok bez uplatnenia zmluvnej pokuty. Až v prípade, keď klient túto možnosť nevyužije, dochádza k deaktivácii SIM karty s uplatnením zmluvnej pokuty a potom už ďalšie zapojenie klienta nie je možné. Žalobca si uplatnil i príslušenstvo pohľadávky a to úroky z omeškania podľa § 517 ods. 2 OZ s poukazom na Nariadenie vlády SR v platnom znení.

Podľa § 43 ods. 1, 2 zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa. Podstatnými časťami zmluvy o pripojení sú dohodnutý druh verejnej služby, miesto jej poskytovania a cena za službu. Ak nie je v zmluve o pripojení určený čas poskytovania platí, že sa služba bude poskytovať na neurčitý čas. Cenu za službu možno dojednať aj s odkazom na tarifu.

Podľa § 52 ods. (1) Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplátne zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

Podľa § 52 ods. (3) Občianskeho zákonníka, spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. (1) Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka).

Podľa § 53 ods. (3) Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

- a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,
- b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,
- c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví,

- d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,
- e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, že spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi,
- f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,
- g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty,
- h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nespĺnil záväzky, ktoré vznikli,
- i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,
- j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú k zvýšeniu ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia.

Podľa § 53 ods. (4) Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. (1) Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 54 ods. (2) Občianskeho zákonníka, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Z vyššie označených dôkazov vyplýva, že medzi účastníkmi došlo k platnému uzatvoreniu zmlúv o pripojení v znení dodatkov podľa § 43 zákona č. 610/2003 Z. z.. Je si potrebné ďalej uvedomiť, že zmluvný vzťah medzi účastníkmi založený zmluvou o pripojení v znení dodatkov je bezpochyby potrebné posudzovať ako vzťahy spotrebiteľské. Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci svojej spotrebiteľskej činnosti alebo v rámci inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 1,3,4 OZ v znení od 1.1.2008). Neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sú upravené v § 53 ods. 4, písm. a) až r) OZ v znení od 1.1.2008. Dojednanou zmluvnou pokutou obsiahnutou aj v dodatku k zmluve o pripojení sa zaoberal Krajský súd v Prešove, ktorý svojim rozsudkom 6Co/91/2011 zo dňa 24.4.2012 označil dohodnutú výšku zmluvnej pokuty za neprijateľnú zmluvnú podmienku, čo zároveň znamená, že podľa § 53a OZ žalobca ako dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách s rovnakými spotrebiteľmi.

Nárok žalobcu na zmluvnú pokutu vo výške 213,98 eur súd vyhodnotil ako neoprávnený, pretože takto dohodnutá zmluvná pokuta je neprijateľnou podmienkou v spotrebiteľskej zmluve podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka a teda je neplatná podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka v znení od 01.01.2008. Neprijateľnosť tejto podmienky vyplýva zo skutočnosti, že spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalovanej ako spotrebiteľa. K tomuto záveru súd dospel vzhľadom na skutočnosť, že predmetná zmluva o pripojení a jej všeobecné podmienky obsahujú nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty jednostranne iba v neprospech žalovanej (spotrebiteľa) pre prípad porušenia jej zmluvných povinností, pričom pre prípad porušenia zmluvných povinností dodávateľa neexistuje v zmluve žiadna sankcia v podobe zmluvnej pokuty v prospech žalovanej. Z uvedených dôvodov súd nárok žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty ako nedôvodný zamietol. Obdobným spôsobom bolo právoplatne rozhodnuté aj rozsudkami Okresného súdu Košice II. 36C/198/2012 zo dňa 04.12.2012, 36C/180/2012 zo dňa 04.12.2012 a 36C/276/2012 zo dňa 19.02.2013, ktorými zároveň boli zmluvné podmienky o povinnosti zaplatiť zmluvnú pokutu výlučne spotrebiteľom určené za neplatné z dôvodu jej neprijateľnosti. Z § 544 Občianskeho zákonníka vyplýva, že strany pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti môžu dojednať zmluvnú pokutu, ktorú je účastník povinný zaplatiť pre prípad porušenia povinnosti vyplývajúci zo zmluvy. Zmluvná pokuta je zabezpečovacím prostriedkom a vyjadruje peňažnú sumu, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi, ak poruší svoju zmluvnú povinnosť. Podstatnou náležitosťou dohody o zmluvnej pokute je určenie jej výšky alebo spôsobu jej určenia. Výška nie je limitovaná, nemôže byť však v rozpore so zásadou zakotvenou v ust. § 3 OZ, t. j. nemôže byť v rozpore s dobrými mravmi. Súd nijako nepopiera význam zmluvnej pokuty ani jej dojednania,

ale treba dbať aj na skutočný zmysel a cieľ inštitútu zmluvnej pokuty, ako inštitútu súkromného práva zvlášť pri osobitne chránených spotrebiteľských vzťahoch. Žalobca ponúkal žalovanej svoje služby ako spotrebiteľovi prostredníctvom štandardných zmlúv, ktoré mal vopred pripravené a v ktorých spotrebiteľ nemôže zmluvné podmienky ovplyvniť. To platí aj pre zmluvnú pokutu, ktorú žiada zaplatiť žalobca od spotrebiteľov v paušálnej výške bez ohľadu na to, o aké zmluvné porušenie pôjde a hrozba pokuty existuje pri akomkoľvek porušení tak, že zmluvné pokuty neobchádza ani aspekt neurčitosti (... ak poruší niektorú z povinností...). Takto dojednané zmluvné pokuty, ktoré sú súčasťou zmluvy o pripojení uzavretej s žalovaným sú neprijateľnými zmluvnými podmienkami a podľa § 53 ods. 5 OZ sú neplatné. Z uvedených dôvodov súd žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty s príslušenstvom ako nedôvodný zamietol pre zmluvnú podmienku, ktorú považuje za neplatnú z dôvodu jej neprijateľnosti. Záverom súd konštatuje, že v žiadnom prípade sa nestotožnil s názorom žalobcu ohľadne prenosu dôkazného bremena zo žalobcu na žalovanú, ktorej povinnosťou by bolo preukazovať splnenie zmluvných povinností vyplývajúce jej zo zmluvy o pripojení Fix, že si dobíjala pravidelne kredit, príp., že využívala služby dodávateľa počas doby viazanosti. Súd má za to, že žalobca v tejto časti v žiadnom prípade dôkazné bremeno neunesol, nepredložil súdu listinné dôkazy, z ktorých by bolo zrejmé, že žalovaná porušila zmluvné povinnosti. Predloženými listinnými dôkazmi a to faktúrami vyzývajúcimi k zaplateniu upomienky oneskorenej platby neboli preukázané ani tvrdenia a postoj žalobcu uvedené v žalobe ohľadne „suspendácii klienta“, pretože sám žalobca predložil iba tri faktúry a nie štyri. Z týchto dôvodov s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a zákonné ustanovenia súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku a žalobu v celom rozsahu zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., avšak procesne úspešnej účastníčke, t.j. žalovanej trovy konania nepriznal, pretože jej žiadne s týmto konaním nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia cestou podpísaného súdu na Krajský súd v Nitre v 3 vyhotoveniach.

Podľa § 205 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 Obč. súdneho poriadku) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a), f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.